

Ar bus streikas?
Samdytojai turi būti priversti skaitytis.
Plešika ir ju garbinimas.
Ten ir pas mus.
"Tetos turtai."
Rašo R. MIZARA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams.
Queens Apskrity \$8.00
Užsieniuose \$9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ - LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE.,
Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. Virginia 9-1827-1828

No. 62 ★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Penkt., Kovo (March) 28, 1952 ★★★ Metai 42-rieji, Dienraščio 34-tieji.

Kaip dabar atrodo, tai plieno pramonės darbininkų streikas bus neišvengiamas.

Streikui diena nuskirta š.m. balandžio 8-toji.

Samdytojai atsisako išpildyti teisėtus darbininkų reikalavimus; su samdytojais eina vyriausybė, su Charles E. Wilsonu priešakyje.

Tie, kurie priešins plieno pramonės darbininkams pakelti algas, aišku, streiko nenori, bet jie dar labiau nenori sumažinti plieno magnatų pelnus.

Tuo pačiu kartu gyvenimas vis sunkėja, versdamas darbininkus reikalauti algų pakėlimo.

Iki dienos, kurią streikas turėtų prasidėti, tepasiliko tik biskis daugiau, kaip viena savaitė.

Jei plieno pramonės darbininkų streikas prasidės, jei jis ilgiau pasitęs, tai palies ir kitas pramonės. To bijosi tie, kuriems rūpi galvątrūktiskas ginklavimas.

Plieno pramonės savininkai žeriasi milžiniškus pelnus, kurių niekad negaudo.

Giindami savo kišenes, giindami pelnus, jie atsisako pildyti darbininkų reikalavimus. Jie sako mes išklausysime darbininkų reikalavimus tik tuomet, jei mums bus leista pakelti plieno kainas. Bet ekonomistai, žina padėti, sako: samdytojai gali išpildyti darbininkų reikalavimus be pakėlimo kainų ant plieno.

Viskas daug priklausys nuo plieno pramonės darbininkų unijos vadovų nusistatymo. Jei vadovai ryžtingai laikysis, tai darbininkai ir gaus tai, ko reikalauja.

Netoli Bostono plėšikai pasigrobė iš sarvuoto sunkvežimio arti \$700,000 pinigų ir pabėgo.

Viskas atlikta dienos šviesoje. Viskas atlikta be šūvio iššovimo.

Pasirodo, jog "didžiais plėšikais" gali "didžiūotis" ne tik Čikaga ir Niujorkas, — gali tuo "didžiūotis" ir Bostonas.

Pas mus šiuo metu teisiama du banko plėšikai, Willie Sutton ir Thomas Kling. — gerokai pasižymėję kriminalistai.

Konkretnė spauda plėšikus idėliuoja, tarytum sakytama jauniems žmonėms: eikite kriminalistų pėdomis, tai mes ir apie jus taip gražiai rašysime, jus šlovinsime.

Toji spauda, rašydama apie darbininkų judėjimo veikėjų teismus, — veikėjų už taiką ir darbo žmonių gerbėjų, — juos šlykščiai terloja.

Šis beprotiškas plėšikų idealizavimas komercinėje spaudoje parodo, koks prasirodymas apėmė "laisvojo verslo" santvarka.

Iš Maksvos pranešama, kad ten tapo sudarytas — iš dailininkų, artistų, mokslininkų, rašytojų, — specialus komitetas Leonardo da Vinci 500 metų gimimo sukakčiai atžymėti.

Iškilmės bus pravestos balandžio mėnesį.

Kituose pasaulio kraštuose bus daroma tas pats.

Mūsų miesto pažangioji lietuvių visuomenė šią sukaktį atžymėjo kovo 23 dieną.

Vergėjų ir kitų miestų lietuviams padaryti tą patį.

Kovo 30 dieną hartfordiečiai menininkai atvyks pas mus suvaidinti naują komediją "TETOS TURTAI."

Tai įvyks Liberty Auditorijoje.

Francijos karininkai suėmė Tunisijos ministrus ir kitus tautinius vadus

Įvedė karinės apgulos stovį prieš Tunisijos patrijotus

Tunisija. — Francūzų karininkai areštavo ir kalėjimui sumetė Tunisijos premjerą Čenką, tris jo ministrus ir kitus tautinius tautinių vadovus. Įkalino ir biznierių, reikalaujančius Tunisijai nepriklausomybės nuo Francijos.

Francūzų general-gubernatorius grafas de Hauteclouque įvedė griežtą karinės apgulos stovį ir išleido

Rėksnys McCarthy traukia teisman senatorių Bentoną

Washington. — Demokratas senatorius William Benton yra išeis Senatui pasiūlymą, kad išmestų rangangaudį rėksnį senatorių McCarthy, republikoną. Bentonas nurodinėjo, kaip McCarthy po prisaika melavo, šmeiždamas įvairius žmones, apšaukdamas juos komunistais.

Per daug ligoninių pristatyta veteranam

Washington. — Nuo 1950 m. vasaros iki šiol valdžia pastatė 20 naujų ligoninių karo veteranams. Jose yra 12,407 lovų. Bet surasta tik 7,979 ligoniai.

Kai kurie Kongreso nariai kritikuoja valdžią už pinigų eikvojimą, kur statoma naujos veteranams ligoninės be reikalo ir be plano.

Užmiršo paskirti pinigų dėl automobilių veteranam

Washington. — Kongresas pirm pusmečio nutarė valdžios lėšomis įtaisyti automobilius 15-kai tūkstančių sužalotų karo veteranų, praradusių po vieną ar abidvi rankas ar kojas.

Bet Kongresas užmiršo paskirti \$25,000,000 reikalingų tam pinigų. Todėl be rankiai - bekojai ir negaunant jų automobilių.

Korėja. — Amerikų komandierius gen. Van Fleet pripažino, kad šiauriniai korėjiečiai galėtų pramušt amerikų fronto liniją, "bet tik laikinai."

Si komedija dar neseniai parašyta, — nauja. Taigi matysime naujienybę.

Siautėja italų demonstracijos; reikalauja Italijai Triesto

Roma. — Tebeverda studentų ir kitų italų demonstracijos, reikalaujant Italijai Triesto miesto su apylinke.

Demonstrantai smerkia Ameriką, Angliją ir Franciją, kad jos sulaužė pasižadėjimą. Zadėjo atiduoti Italijai Triestą, bet neatduoda — pataikauja Jugoslavijos valdovui Titui, kuris taipgi nori Triesto.

Romoje demonstravo 40,000 žmonių, tame skaičiuje

Valdžia parsamdė sandėlius už \$17,162; paskui už juos sumokėjo \$385,000 rendos

Washington. — Valdžia 1949 metų rudenį parsamdė savo Camp Crowder, Mo., sandėlių trobesius Harriui Easley, kuris užmokėjo valdžiai \$17,162 rendos iki 1951 metų pavasario.

Paskui valdžia atgal samdė iš jo trobesius grūdams supilti ir sumokėjo Easley'ui \$385,000 rendos per tą laikotarpį.

Demokratas senatorius Allen J. Ellender kaltino Trumano valdžią už leidimą Easley'ui taip pasipinigauti.

Kaip plieno gamyba nupulė Anglijoje, o pakilo Sovietuose

Geneva, Šveic. — Ekonominė Jungtinių Tautų komisija surado, kad plieno gamyba Anglijoje nupulė nuo 16,554,000 tonų 1950 m. iki 15,889,000 tonų 1951 m.

O Sovietų Sąjungoje plieno gamyba pakilo nuo 27,300,000 metrisių tonų 1950 m. iki 31,300,000 metr. tonų 1951 m., sako J. Tautų komisijos raportas.

Lenkijos ir kitų sovietinių draugų plieno gamyba tuo tarpu padidėjo nuo 8,101,000 tonų iki 9,536,000 tonų per metus.

(Metriskas tonas yra 2,204 svarai ir pusė, o palykai puikiai sutvarkyti.)

Hipnotistai turi sumokėti merginai \$3,169, kad per ilgai už hipnotizavo

Lewes, Anglija. — Hipnotistas Ralph Slater taip užhipnotizavo Dianą Rains-Bath, 23 metų merginą, kad jau 18 mėnesių kai ji randašį svaigulyje; negali atgauti blaivaus protavimo.

Anglų grand džiūrė todėl nusprendė, kad Slateris turi sumokėti merginai \$3,169 atlyginimo už tą skriaudą. Slateris bandė išblaškyti hipnotinį jos svaigulį, bet nepavyko.

ORAS. — Dalinai apsiūniauk ir nešalta.

Malik sako, 'Tarptautinis' Raudonasis Kryžius slėptų karines bakterijas Korėjoje

Tai yra ne tarptautinė, o tik šveicarų tautinė organizacija

United Nations, N. Y. — Jokūbas Malikas, Sovietų atstovas Jungtinėse Tautose, vėl pabrėždamas kaltino Ameriką už ligų bakterijų vartojimą kare prieš Šiaurinės Korėjos Liaudies Respubliką.

Amerikos delegatas Benjaminas Cohenas atsiliepė, "tai grynas melas."

Malikas atmetė Amerikos siūlymą, kad "Tarptautinis" Raudonasis Kryžius

išstirtų, ar amerikiniai lakūnai skleidžia ten choleros, maro ir tifo bakterijas. Malikas pareiškė: —Vadinamas "Tarptautinis" Raudonasis Kryžius neteisingai vartoja tą vardą. Nes jis nėra jokia tarptautinė, o tikrai tautinė Šveicarijos organizacija. Tas šveicariškas jau Raudonasis Kryžius jau ne kartą pasirodė tarnaujamas amerikinei politikai. Jis todėl negalėtų teisingai pranešti ir apie bakterijų naudojimą kare.

Tą kryžių siūlo Amerikos valstybės sekretorius Achesonas kaip tyrinėtoja, o pats Achesonas yra bakterinio karo kurstytojas ir organizuotojas, — sakė Malikas. —Bakterijų vartojimą kare galėtų iširti tikrai tikra tarptautinė įvairių kraštu komisija, kurion įeity ir Sovietų Sąjunga.

Australija pardavinės Amerikai uranumą

Canberra, Australia. — Australijos valdžia susitarė su anglais ir amerikonais, kad pardavinės jiems uranumą rūdą po \$3.50 svarui.

Uranium yra medžiaga atominiams bomboms gaminti. Bet iškasmaj rūdą tūra tik menka dalis uranumo tarp daugumos priemaišų.

Vilnonių kompanija mojas numušt algas

Boston. — Francis W. White, pirmininkas American Woolen kompanijos, pareiškė, jog vilnonių audėjai "turės nusimūšti" algas; o jei ne, tai audyklos bus perkraustytos iš Naujosios Anglijos į pietines valstijas.

Amerikonai-anglai, sakoma, tyko užpult Čechoslovakiją

Praga. — Čechoslovakijos apsigynimo ministras Čepicka sakė per radiją, kad anglai-amerikonai "tikrai laukia progos užpulti Čechoslovakiją"; todėl jį turi ginkluotis, kad atremt užpuolimą.

Anglai stato Frankui 3 automobilius už \$90,000

Crewe, Anglija. — Rolls Royce fabrikas čia stato fašistiniam Ispanijos diktatoriui Frankui tris didžiulius, puošnius automobilius. Kiekvienas automobilis lėšuos po 30 tūkstančių dolerių.

Anglų Rolls Royce automobiliui yra brangiausi pasaulyje.

Karachi, Pakistan. — Policininkai mėgino suimt 3 pabėgusius iš armijos kareivius, o tie nepasidavė, šaudydami. Nušovė 3 policininkus, o policininkai — vieną pabėgėlį. Kautynės tęsėsi per 26 valandas.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

Trenton, N. J. — Vos prasidėjęs, užsibaigė New Jersey Bell telefonistų streikas. 6,300 streikierių laimėjo algos priedus nuo \$3.50 iki \$6.50 per savaitę.

Paryžius — Francijos premjeras Pinay reikalavo, kad šalies seimas paskirtų dar 1 milijoną, 261 milijoną, 500 tūkstančių dolerių karui prieš Vietnamo liaudininkus per 12 sekančių mėnesių.

Rangoon, Burma. — Burmos kariuomenė pradėjo atakuoti kelis pulkus Čiang Kai-seko kinų tautininkų.

Kuomet Kinijos liaudininkai sumušė Čiang armiją, tai keliolika tūkstančių ginkluotų čiangininkų pabėgo į šiaurinį Burmos ruožą ir šeiminkavo ten.

(Buvo pranešimų, kad Amerika juos ginklavo įsiveržimui į Kiniją.)

Korėjos kare amerikoni prarado viso 1,280 lėktuvų, o šiauriniai Korėjos liaudininkai 469 lėktuvus, kaip rašo New Yorko Times.

Pietų Korėjos prezidentas jau nekandidatuosias

Pusan. — Pietinės Korėjos tautininkų prezidentas Syngman Rhee, Amerikos talkininkas, minėjo savo 77 metų amžiaus sukaktį ir sakė, nekandidatuos į prezidentus ateinančiuose rinkimuose birželio mėnesį.

Indo-Kina. — Vietnamo liaudininkai atakuoja francūzų tvirtovės Annam pajūryje.

JĄ PRISLĖGĖ GYVENIMAS

Vieną penktadienio vakarą, neturėdamas svarbaus užsiėmimo, nusprendžiau važiuoti pažuvauti. Ilgai negaišiuodamas, pasiėmiau seną forduką ir juomi leidau į priprastą vietą. Tai buvo nelabai gilioje upėje, prie pat tilto. Ten vakarais, prietemos visuomet pagaudavau nemažai baltųjų.

Kada atvykau prie upės, saulė jau buvo nusileidusi, tik vakarose debesys raudonavo, tartum būtų deganti. Rudens vakaras buvo nešaltas ir skaidrus. Lengvas vėjelis, kuris iš lėto judino medžių šakas, tada beveik visai nustojo pušes. Iš lengvo pasitaisiau mėskerę, imėčiau į vandenį ir atsėdėčiau ant kranto, prie pat vandens.

Tą vakarą, dėl man nežinomos priežasties, žuvis visai nekibo prie mano mėskerės. Išsėdėjau apie valandą laiko ir dar nepagavau nei vienos žuvutės. Kas tai galėtų būti?, maniau sau. Išlaukiau dar valandą — kaip nėra, taip nėra. Kántrybės netekęs, ištraukiau iš vandens mėskerę ir pradėjau ją vynioti, manydamas grįžti namon.

Bevyndodamas, pažvelgiau aukštyn ir išvydau jauną moteriškę, stovinčią ant tilto ir žiūrinčią į vandenį. Visokios mintys pradėjo skverbtis man į galvą. Niekuomet tokiame laike, nei tokioje vietoje neatidavojokia moteris. Gal būt, ji tėjia mane bežuvaujant. Jeigu ji matytų mane, tai ką nors sakytų. Neatrodė, kad tai būtų tikrai naturališka. Nusprendžiau eiti prie jos ir persitikrinti.

Kuomet tykiaai užėjau ant tilto, ji manęs dar nepatėmijo, įsmeigusi akis žiūrėjo į vandenį, ir jos mintys buvo taip sukoncestruotos, jog išlaukinis pasaulis nieko jai nereiškė. Valandėlę žiūrėjau į ją ir tėjiau. Jos išbalės veidas ir sutaršyti plaukai davė suprasti, jog veikiausiai kas nors buvo su ja negero. Staiga baimingai pasipurtė ir nusigrįžo į kitą pusę. Kvėpavo labai sunkiai, lyg dvasios atgaudama. Paskui sukaupe visą jėgą, kiek tik turėjo; pasisuko į tą pusę, kur aš stovėjau, bet manęs nematė, nes, tur būt, nesitiekėjo nieko matyti. Jos akys

sublizgėjo, tartum keršto ugnimi, ir visu smarkumu grįžosi į vandenį ir jau buvo bepuolanti nuo tilto į upę. Vos tik spėjau sulaukyti ją, greitai pagriebes už rankos. Ji bandė išsiliuosuoti, bet aš ją stipriai laikiau.

—Paleisk mane, paleisk, sakau! — ašarotomis akimis rūsčiai prašeko.

—O, ne! Dabar žinau, ko tu čia atėjai... Tu negali to daryti... Atiduosi vyriausybei, tegul prideračiai elgiasi su tavim.

—Tu nesupranti manęs, nežinai mano padėties. Paleisk! — pusiau užkimisiu balsu šaukė, kumščiomis mušė man krūtinėn. Paskui pradėjo gaudžiai verkti.

Pagaילו man jos, paleidau rankas ir bandžiau suraminti ją.

—Tavo verksmas nepagebės tau. Geriau nusiramink ir pasakyk man visą teisybę, kas privėdė tave prie to? Dėl ko tu norėjai atimti sau gyvastį?

—Tai yra ilga mano gyvenimo istorija. Tu nenorėsi klausytis, — beviltiškai atsakė ir pradėjo skeptai te sluostyti ašaras nuo skruostų.

—Labai mylėčiau girdėti tavo istoriją. Tikiu, jog tai yra įdomi. Meldžiu tave! Eikime atsisėsti, tuomet bus geriau, — mandagiai paėmęs už rankų nuvedžiau ją nuo tilto ir čjome linkui mano mašinos.

Kada susėdome, už valandėlės pradėjo sakyti visus savo gyvenimo nuotikius:

—Mano motina mirė nuo plaučių uždegimo, kuomet būvau tiktai dešimties metų. Mano tėvas, būdamas kapitonu, tarnavo AJV armijoje. Negalėdamas tinkamai prižiūrėti savo vaikų, nuvežė mane ir mano brolių Paulių pas savo vyresnįjį brolių. Dėdė ir jo žmona buvo labai geri dėl mūs, augino kaip tikrus savo vaikus. Dėdė Antanas turėjo drabužių krautuvej ir gyvenopasiturinčiai, todėl tėveliui nebuvo didelio rūpesčio apie mus. Dažnai atlankydavo mus, atveždamas visokių dovanų. Mums ten bebūnant, už penkių metų japonai užpuolė laivyno stotį, lėktuvais sudaužė stotį ir nuskandino daug

laivų. Tuojau Jungtinės Valstijos paskelbė karą ir gynėsi kiek galėdami. Mūsų tėvelis tapo pašauktas į karą prieš japonus. Už kelių mėnesių gaunam žinią, kad jis ten už savo šalį atidavė gyvastį. Ta žinia nusmelkė mus, nes žinojome, jog tapome našlaičiais ant visados.

Laikas sumažino mano liūdesį. Prabėgo keli metai ir aš po biskį pradėjau pamiršti liūdną praeitį. Paabliūs vidurinę mokyklą, Bostono kolegijoje pradėjau mokintis sociologijos. Ten būdama, susipažinau su Jonu Dovidėnu (jis tuomet buvo West Pointo Militarinėje Akademijoje, mokinosi ant oficieriaus.

Prasidėjo mūsų glaudūs romansai... Dažnai susiedavome; kada asmeniškai negalėdavome pasimatyti, tada rašydavome ilgus ir jausningus laiškus, nes karštai viens kitą mylėjome. Dienos darėsi vis skaidresnės, pranašavo naują bei gamtiską gyvenimą. Tas, ypačiai moterims, yra labai svarbu. Ne po ilgam, kada jis pastoj armijos leitenantu, tada mudu apsiavedėm ir gyvenom labai linksmam apie porą metų. Praeitįs mažai beprisimindami; rūpinomės tiktai ateitimi. Mano jaunesnis brolis, Paulius, dar jaunu būdamas, įstojto armijon ir paskiau, sakė, būsiąs paaukštintas į saržentus.

Ir štai, prasideda karas Korėjoje. Mano brolis tapo nuvežtas į karo lauką su pirmais kareiviais. Jis ten kariauja... Atsiunčia liūdnu nusiskundimo laiškus. Rašė, jog ten esą dideli šalčiai ir sunkios aplinkybės. Mūsų linksmas gyvenimas pradėjo niakėti. Bijojome, kad mano vyrui neprisieutu keliauti į Korėją. Ateitis darėsi vis liūdnėsnė ir labiau gąsdinanti.

Už poros savačių gauname liūdną pranešimą, kur sakoma, jog leitenantas John Davis esąs paskirtas į Korėją. Ta šturpulinga žinia pažeidė mano moteriškus jausmus. Man buvo gaila brolio, kad jis ten vargsta; dabar reikės mano vyrui važiuoti į Korėją ir stoti į tą liepsnojančią pragarą! Iš gailėsčio jaučiau didelį širdies skaudėjimą. Jonas patėmijo mane esant labai susirūpinusia; bandė suraminti, sakydamas, jog už kelių mėnesių ir vėl sugrįšias. Bet mano nujautimas visai ką kitą sakė...

Gaunu nuo Jono laišką iš Korėjos. Rašo, jog viskas gerai su juomi. Aš tam netikėjau, taip negali būt — vienam labai prastai, o kitam gerai. Jis tyčia taip rašė, kad aš mažiau rūpinčiausi.

Už keleto dienų apturėjau laišką nuo savo brolio. Laiškas jau kito asmens rašytas. Kas tai galėtų būt?, klausiu pati savęs, ir išsigandusi pradėjau skaityti. Perskaičius iki pusės, pasidarė tamsu ir aš apalpaui. Ten rašė, kad netikėta eksplozija nutraukė jam abi rankas ir pagadino vieną akį. Dabar esąs ligonbutyje. Turėjau tik vieną brolių ir tam taip atsitiko. Sužalojo jį ant visados! Negalėčiau žiūrėti į jį, matant visai sugadintą. Laimingesnis jis būtų, jeigu visai būtų užmušę; dabar visą gyvenimą turės būt pasigailėjimo auka. Būnant liūdesyje, slinko diena po dienos. Gavau dau-

giau laišku nuo savo Jono iš Korėjos; jis jau buvo karolauke, neberašė, kad viskas gerai.

Vieną dieną apturėjau valdžios laišką, pranešant, kad mano vyras, John Davis, žuvo aktyviškam mūšij. Ta žinia tartum peiliu smeigė man širdin. Per kelias dienas buvau visa užtirtusi, negalėjau užmigti, balsu verkiau, lyg būčiau proto netekusi. Be jo viskas sviete juoda ir neapageidaujama. Neturi no ro gyventi, viskas atrodo tuščia... Atėmė iš manęs brangiausią turtingą, ką turėjau, dabar man nebėliko nieko. Nebeturiu tikslo gyventi, tik vien kančias. Kad išėiti iš to liūdesio, to susikrimitimo iš to širdies skausmo, nusprendžiau viską užbaigti, atimant sau gyvastį.

Toliau kalbėti jau negalėjau, pradėjo balsiai verkti, karštos ašaros riedėjo per jos skruostus. Man pasidarė gaila jos. Bandžiau suraminti ją, bet veltui. Besakydama savo gyvenimo liūdną istoriją, vėl susijaudino ir ėjo desperacijon.

—Bile asmeniui būtų sunku atlaikyti tokius smūgius, kokius tu turėjai pergyventi. Per daug tu skaudžiu momentu prisiejo nutenkėti. Aš visai nesistebiu iš tokio tavo pasielgimo, — kaip galėdamas raminau ją. — Ne tu viena esi tokia nelaiminga, daug jaunų moterų neteko savo mylimųjų vyrų, daug motinų paaukojo savo sūnus, daug merginų jau neturi savo mylimųjų. Joms visoms iš gailėsčio gelia širdis.

—Tavo tėvelis mirė karolauke prieš japonus. Tas karas yra pateisinamas, kadangi jis buvo apsigynimo karu. Visi žino, kad japonai mus užpuolė. Tavo brolių sužalojo ir mylimą vyrą užmušė, jiems bekariaujant Korėjoje. Argi ir šis karas yra apsigynimo karu? Ar korėjiečiai irgi užpuolė mūsų šalį? Visai ne! Jie mūs neužpuolė, o mūsų kareiviai nuyaziavę už septynių tūkstančių mylių juos užpuolė: mušė, žudė ir teriojo visai nekaltus žmones. Tas karas iš mūsų pusės yra užpuolimo karu. Žinoma, ne visi kareiviai, kurie ten važiavo, buvo savanoriai, didelė jų didžiūma buvo priversti kariauti, jie nėra kalti. Nors jie žudė moteris, mažus vaikus ir senelius, bet jiems taip daryti buvo liepta. Vienok tie yra kalti ir žino, kad jie kalti, kurie paskelbė tą karą. Jų supratimu, karas labai reikalingas šiai šaliai: fabrikantai, kurie gamina ginklus ir amuniciją, daro didelius pelnus; kiti, būdami valdžioje, suvagia žmonių sudėtus fondus. Karas jiems reikalingas iš ekonomiško atžvilgio, o iš politiško dar labiau.

—Patys komanduotojai prisipažįsta, sakydami, jog jiems nesą tiek svarbu užimti žemės sklypus, kiek esą svarbu kuodaugiausiai korėjiečių išžudyti. Jie patys tuomi didžiuojasi. Šis karas iš mūsų pusės nėra pateisinamas. Jis yra netik užpuolimo, o ir grobimo karu. Kad pasidaryti sau didesnius pelnus, supuolė, kai vanagai, ne tik suryja žmonių pingus, o ir visai bereikalingai žudo jaunus vyrus.

—Ar tu esi komunistas, kad taip kalbi? — įsmeigusi akis į mane, rimtai paklausė. — Nesu girdėjęs tokių argumentų. Turiu pri-

sipažinti, jog esu išauklėta militariško patriotizmo atmosferoje. Pirmiau niekas kitas į mane taip nekalbėjo.

—Nesu komunistas, o tik apsišvietęs asmuo, teisingas šios šalies pilietis. Drašiai sakau kitiems teisybę, nežiūrėdamas į pasekmes, — trumpai atsakiau jai. — Iš tavo gyvenimo istorijos aiškiai pasirodo, jog visos tavo nelaimės atėjo per karus; kitaip, gal būt, būtupei besanti laiminga. Tie, kurie sako, kad karas esąs neišvengiamas, nori iš jo daugiau pasipelnyti — jiems karas yra šventas ir naudingas. Bet tiems visiems, iš kurių atima sunkiai uždirbtus pingus, užaugintus vaikus, mylimus vyrus, yra tiesiog pražūtingas. Šiandien visame pasaulyje randasi šimtai milijonų žmonių, kurie pasmerkia karus, o pasisako už taiką. Labai aiškus dalykas ir visiems turėtų būti suprantamas: nebūs užpuolimų — nereikės gintis.

Mačiau ją giliai užsiimąčią, tad tęsiau toliau savo kalbą:

—Tuli asmenys, negalėdami atlaikyti skaudžių karo smūgių, puola desperacijon arba bando atimti sau gyvastį. Tuomi nieko gero negalima atsiekti, ir nieko nenugązdinsi. Tai yra pasibijojimas paties gyvenimo. Jeigu šiandien draugija nėra tobula, reikia ją taisyti, o ne bėgti nuo jos. Jeigu karas yra praigaštingas visuomenei, reikia prieš jį kovoti. Tu esi dar jauna, tavo gyvenimas priklauso ateičiai. Kodėl neprisidėti prie tu milijonų ir kovoti už taiką?

—Gerai tau apie tai kalbėti, kuomet tu viską žinai. Aš dar pirmą kartą girdžiu tokią kalbą. Man viskas nauja ir lig šiol nežinoma...

—Nėra reikalo viską žinoti. Tu žinai, jog karas yra žmonijos didžiausia nelaimė. Tu žinai, kad dabartiniai valdininkai, pataikaudami turčių klasei, apskelbia jį. Tu žinai, kad daug piliečių nesutinka su šia pavergimo ir išnaudojimo sistema. Kodėl nebūti draugijai naudinga? Tu pačiu sykiu padarytum savo gyvenimą interesingu.

—Aš nežinau, ką veikti ir kur pradėti, — ji abejojančiai atsakė.

—Tai visai lengva sužinoti. Tik reikia norėti. Atėinantį sekmadienį bus Komiteto už Taiką posėdis. Jie ten turės tinkamų tu klausimu brošiūrų ir kitokių blankų. Jie pasakys tau tenai, ką jūs galite veikti dėl žmonijos gerovės... Šiuomi tarpu bandyk nusiraminti

ir parvykusi namon gerai išsimiegok. Tavo liūdesys ir ašaros nieko gero neduos nei tau, nei kitiems. Visų artimų ir mylimų asmenų iš numirusių neprikelsi. Visi verkšlenimai būna veltui. Velyk dirbkime, kiek mūsų spēkos leidžia, vardan taikos, kad daugiau nekaltų žmonių nekankintų, nežudytų ir neteriotų.

—Prižadau visą savo gyvenimą darbuotis taikai, idant žmonija nebesuruostų daugiau nožimių karų, nebežudytų nekaltų žmonių dėl savo pelno! — ji ryžtingai pasakė ir apsišluostė riedančias ašaras.

—Na, šiuomi sykiu lai užtenka. Dabar pasakyk, kur gyveni, aš tave parvešiu namon.

Ji man pasakė gatvę ir stubos numerį.

Visą laiką tylėjome. Kada privažiavome jos stubą, ji prakalbėjo:

—Aš čia gyvenu, mano vardas Paulina Davis.

Atsisveikino, padėkojo ir pranyko. S. B.

Philadelphia, Pa.

Kas veikiama, kas rengiama

Surengtas sekmingas banketas ir koncertas Seno Vinco pagerbimui ir atžymėjimui jo literatūrinio darbo, labai gražiai pavyko. Pastaruoju laiku Moterų Klubas su LLD 10 kuopa surengė paprastą balių, šokių. Kepurnikų orkestra, vadovaujama Jono I. vanausko, linksmino visus. Publikos buvo mažiau, bet balius pavyko.

Šie parengimai įrodė, kad Phila. ir jos apielinkės lietuvių pagėdauja daugiau įvairių parengimų. Prisiminkime

JONO KAŠKAIČIO
Išigykite
cilių rinkinį

PROŠVAISTĖS

Knyga, kurioje telpa
arti 150 Jono Kaškaičio
gražiausių eilėraščių

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistės," jas perskaityti ir laikyti savo knygynėlyje.

"Prošvaistėse" taipgi telpa įdomi Jono Kaškaičio (Dr. Kaškaičiaus) biografija, jo mokslas ir kūryba.

Knyga iš virš 300 puslapių, kaina \$1.50. Tuojau įsigykite ir pasinaudokite tuom gražiu veikalu.

LAISVĖ

110-12 ATLANTIC AVENUE,
RICHMOND HILL 19, N. Y.

Jei dar neturite, tai tuojau įsigykite
Rojaus Mizaros vėliausią apysaką

KELIAS Į LAIMĖ

Knyga gražiose viršelinose; turi 368 puslapius, vaizduoja lietuvių gyvenimą.

Pažinkite Mykolo Kilpos, veikalo herojaus, išgyvenimus Lietuvoje ir Amerikoje.

Tai apysaka, kurią pradėjus skaityti, nenorėsite padėti į šalį, kol užbaigsite!

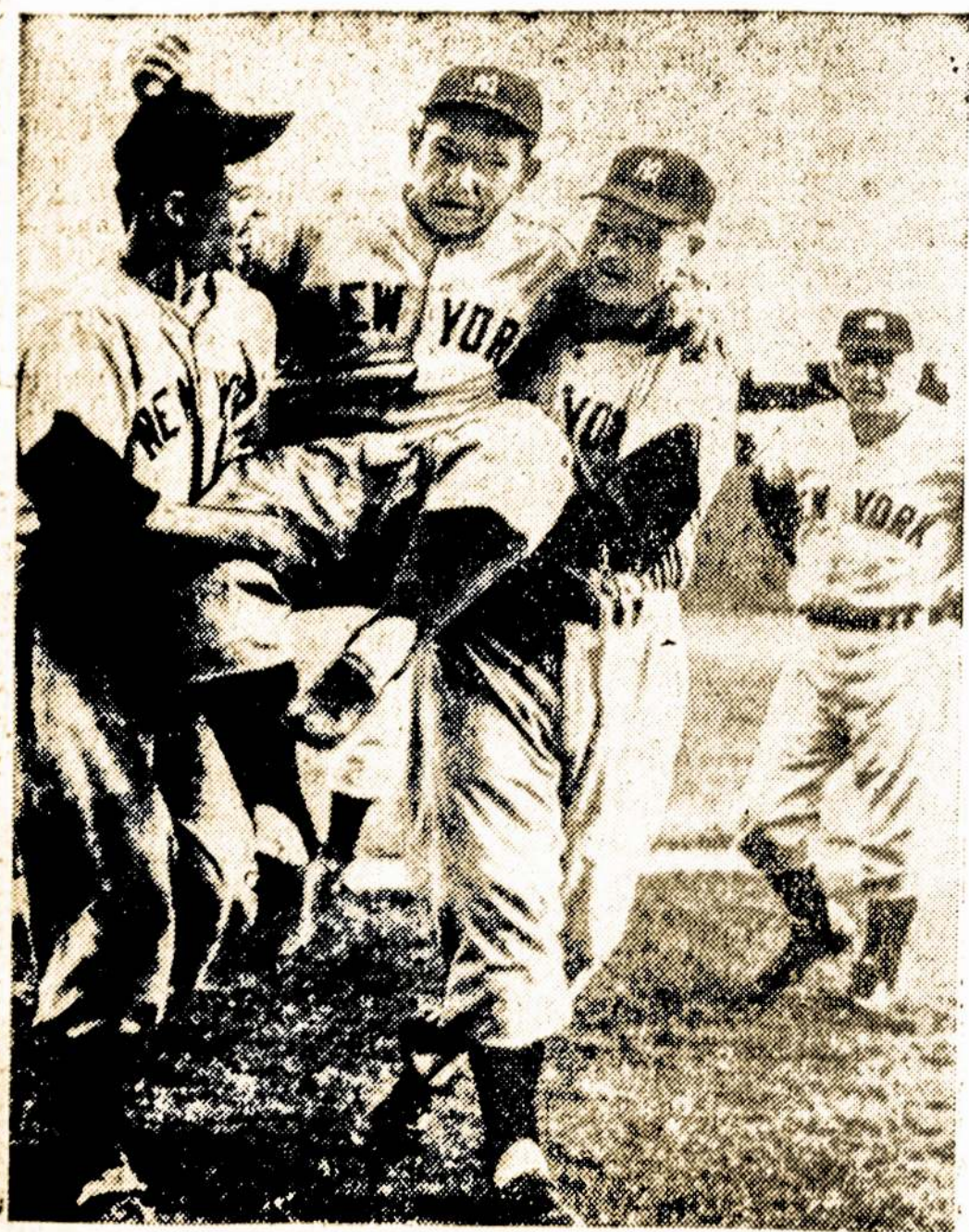
Duokite šią knygą savo draugui bei kaimynui pasiskaityti, tai bus jam gražiausia dovana.

Knygos kaina \$1.50. Užsakymus siųskite:

"LAISVĖ"

110-12 Atlantic Ave.

Richmond Hill 19, N. Y.

Susirėmime beizbolės komandų Brooklyn Dodgers ir New York Yankee Miami mieste, smarkiai susižeidė koją "Jankis" Yogi Berra. Čia jo draugai neša jį iš lošimo stadijono. Manoma, kad jis turės keltą savačių pagulėti lovoje.

Tai didelis susitikimo džiaugsmas. Kario Pound žmona lauke jo Seattle lėktuvų stotyje. Jis sugrįžo iš Korėjos.

GYVIEJI KOVOJA

Parasė ŽANAS LAFITAS

2-29-52

-19-

(Tąsa)

ANTROJI DALIS

MAUTHAUZENAS

I

I NEZINIĄ

III klasės kupe, ant langų grotos. Mūsų aštuoni žmonės, sukaustyti poromis. Zandaras užrakina duris, sausai tarkštelia spyna.

Paskutinis su savo pančių draugu įeiną šarło. Šarło dvidešimties metų. Baltaplaukis. Mėlynakis. Puikūs dantys. Jis uždušęs, bet šypsosi, jis džiaugiasi, kad su mumis.

—Aš ėjau paskui tave. Žinai, kaip skubėjau, bijojau atsilikti. Peroną apsupo, kad neprieitų žmonės. Aš ėjau pakėlus galvą. Aš buvau išdidus.

—Ruhe! (Tylėt!)

Gestapininkas pabėdė į langą ir pa-
grasino revolveriu.

Kai tik jis nusigrėžė nuo mūsų, Al-
beras, Šarło draugas, suprantas vokiš-
kai, pakuždėjo:

—Kad neįkliūtume. Čia tau ne ver-
machtas kaip Romenvilyje. Čia gryn-
kraujai.

Taip, čia grynakraujai. Aš sėdžiu
prie lango į koridorij, ten vaiksčioja
atletiško sudėjimo žmonės su automa-
tais per petį. Jų žali naujutėliai mun-
durai, rankose atsarginiai antrankiai.

Vienas iš jų triukšmingai atidaro du-
ris. Jis nuima antrankius, surakinusius
mums poromis, bet čia pat surakina kiek-
vienam iš mūsų abi rankas kartu. Taip
dar nepatogiau.

Luji Mažasis ištiesė rankas, kiek pra-
skėtęs plaštakas.

—Was? (Kas?)

Yokietis atsivėdėjęs smogė jam kum-
šėiu į veidą ir dar smarkiau suveržė ant-
rankius. Luji Mažasis išblyško, bet ne-
zurdėjo. Jo lūpa buvo kruvina.

Pradžią pūko sau!

Tur būt, jau vakaras. Traukinys eina
daugiau kaip dvi valandas, bet mums
nieko pematyti. Užolaidos seniai nu-
leistos. Mūs akina ryški šviesa. Miegoti
negalima. Mes dūštame nuo karščio.
Antrankiai įsirėžia į kūną; bent trup-
putį pamėginus juos atleisti, tik dar la-
biau skauda. Galima pasiusti, išeiti iš
proto.

Šarło, kuris sėdi priešais, išblyškęs
kaip giltinė, bet jis nesiskundžia ir kiek-
vieną kartą, kai aš žiūriu į jį, prisivers-
damas šypsosi.

Mes apsilpame prakaitu. Trūksta
oro. Aš prisimenu, kaip kitados keliau-
damas galėdavau išeiti į koridorij, nesu-
rakintomis rankomis nuleisti lango rė-
mą ir kvėpuoti nakties vėsumu. Neį-
manoma buvo pasiekiamas toks malonu-
mas, ir mes nevertinome jo?

Bet štai prie nepakeliamo tvankumo,
replėmis gniaužiančio mums galvas, pri-
sidėjo nauja kancija — mums reikia at-
likti gamtos reikalus.

Mūsų prašomas Alberas pašaukė sar-
gybinį, kuris nenuleido nuo mūsų akių,
ir paprasė palydėti mus į išvietę. Mes
išgirdome tokį atsakymą:

—Spater, in der Nacht. (Vėliau nak-
tį.)

Aš seku, kaip slenka laikrodžio rody-
klės. Kaip ilgai trunka laikas! Dar nė
vidurnakčio nėra.

Paskiau, tarsi ir to būtų mažą, mane
pradedą kankinti troškulys. Ar greitai
bus galima nuryti gurkšnį vandens? Pa-
tenkinti šiuos du reikalus mums atrode
didžiausia palaima.

Bet reikia laukti, vis dar laukti.
Antrą valandą pagaliau atėjo trokš-
tamoji minutė. Vienos po kitų atsidaro
dury.

Žmonės bėga koridorium ir tučiuojau
grįžta. Mūsų eilė. Mums nuima antran-
kius, skubina:

—Schnell, schnell! (Greitai, greitai!)

Prie atvirų išvietės durų stovi kareiv-
vis ir ragina mus:

—Shnell, schneller! (Greičiau, grei-
čiau!)

Viskas. Atsigerti nepavyko niekam.
Teks kęsti ligi ausros.

Apie aštuntą valandą ryto traukinys
austojo. Mus išvedė ir perkėlė į kitą
traukinį. Probėgšmais aš suspėjau per-

skaityti: Triras. Tai Triro stotis. Mes
Vokietijoje.

Mūsų penkiasdešimt penki viename
vagone. Vagonas labai ilgas, ilgesnis ne-
gu paprastai. Daiktus mums paliko. Ga-
lima vaikščioti, kalbėtis, rūkyti, atsigul-
ti. Po vakarykštės nakties tai atrodo di-
džiausia prabanga, kurios mes nedrįso-
me nė tikėtis. Iš abiejų galų — po didelę
kupe. Ten įsikūrė naujoji sargyba. Jų
snukiai tartum ne tokie banditiški kaip
senųjų sargybinių, bet iš dviejų priešin-
gų vagono kampų į mus žiūri du ranki-
niai kulkosvaidžiai, pastatyti ant stalų.
Damoklo kardas, turis priminti mums
tikrovę. Tarp kitko, instrukcijos duotos
visai aiškios. Alberas verčia:

—Draudžiama liesti durų ir langų
grotas. Draudžiama išeiti už skirto
mums ploto ribų. Už kiekvieną nusižen-
gimą įsakymui sargybinis šaus neįspė-
damas.

Mes niekaip negalėjome manyti, kad
mūsų kelionė vyks tokiomis sąlygomis.
Mes tikėjome, kad mus užrakins vienus
į gyvulinį vagoną. Tokia perspektyva
davė vilties pabėgti. Tereikia, Andre žo-
džiais, išplėsti lentą ir kristi tam tikru
būdu. Vienas iš mūsų turėjo piuklelį.
Keletas žmonių — ir aš jų tarpe — bu-
vome tvirtai pasiryžę rizikuoti, bet ri-
zika labai didėjo dėl to "ypatingo dėme-
sio," kurio objektas mes buvome.

Vidurdienį mums davė po kausą pa-
šarinių griežčių sriubos. Iš bado karšta
sriuba, kurioje plaukiojo keletas bulvių,
mums pasirodė žavinga. Daugeliui tai
buvo vienintelis šviesus momentas per
visą mūsų kelionę. Šiaip ar taip, tai vi-
nintelis atsiminimas, pasiliktas mums
apie miestą, kuris IV amžiuje garsėjo
kaip "antroji Roma."

Mes vėl važiuojame nežinoma krypti-
mi. Iš saulės sprendžiu, kad važiuojame
į pietryčius.

Mes penkiese: Luji Mažasis, Andre,
Raimonas, Šarło ir aš sugulėme greta,
norėdami sušilti. Šarło padėjo galvą
man ant peties. Jis miega kaip kūdikis.
Bet tas kūdikis stoji į vokiečių suimto
tėvo vietą. Tas kūdikis jau kovėsi su
ginklu rankoje prieš tėvynės priešus.
Tas kūdikis savo miestelyje Sen-e-Uazos
departamente suorganizavau partizanų
grupe.

Naktis praėjo. Tur būt, aš miegojau.
Bet mums buvo labai šalta.

—Na, štai mes ir atlyginti už tai,
kad dusome nuo karščio vakar naktį, —
filosofiškai pastebėjo Andre.

Simonas, nuo kurio niekas nepasprun-
ka, iš kažkokių jam vieham tezinomų
pažymių nustatė, kad mes pravažiavome
Niurnbergą. Simonas buvo mokytojas ir
vienu metu priklausė socialistų partijai;
Daladžės dekretu jis buvo atleistas už
dalyvavimą 1938 metų lapkričio 30 die-
nos streike. Jo istorija verta papasako-
ti.

Okupacijos pradžioje jis buvo vienos
prekybinės firmos patikėtinis. Norėda-
mas pasitarnauti tėvynei, jis keletą mė-
nesių veltui mėgino susisiekti su savo
partine organizacija. 1941 metų paba-
goje, netekęs bet kurios vilties, jis įstojo
į "Valmi" grupę.

Kovos krikštui jam buvo pavesta mes-
ti bombą į vokiečių užimtą viešbutį
miesto centre. Anapus uždarytų langų vo-
kiečių orkestras laukė, kol mostelės diri-
gento lazdelė. Būgnininkas, pamatęs Si-
moną, atidarė langą. Simonas pasinau-
dojo proga, ištraukė iš portfelio bombą,
metė į vokiečius ir ramiai sėdo ant dvira-
čio, kurį buvo palikęs ant šaligatvio. Per
sąmyšį po sproginimo mūsų draugai, ku-
riems buvo pavesta jį saugoti, matė dvi-
ratininką, kuris, raitydamas kažkokius
neįmanomus vingius, šaltai važiavo vi-
duriu gatvės, nekrepdamas dėmesio į
švilpimus ir šauksmus. Tai buvo Simo-
nas, vykęs jam sunkiausią uždavinio
dalį: jis tą dieną pirmą kartą užlipo ant
dviračio. Visoje toje istorijoje jis di-
džiavosi tik vienu dalyku: tuo, kad pa-
rodė tokią važiavimo dviračiu "klasę."

O dabar Simonas žvalgošį į rankinį
kulkosvaidį ir tartum kažką skaičiuoja
galvoje. Jo bičiulis, Serberas, buvęs jo
vadas, šnabžda jam kažką į ausį. Aš nu-
manau, apie ką jie kalbasi.

(Bus daugiau)

TARYBINIS TEISMAS

Rašo

K. DIDŽIULIS

Lietuvos Aukščiausiojo
Teismo pirmininkas

VILNIUS. — 1951 metų
gruodžio 16 dieną Lietuvos
Tarybų Socialistinėje Res-
publikoje vyko liaudies teis-
mų rinkimai. Tie rinkimai
virto ryškia tarybinio pa-
triotizmo demonstracija. Jie
vyko su dideliu politi-
niu aktyvumu.

Respublikoje, miestuose ir
kaimo vietovėse išrinkta
119 liaudies teisėjų ir kiek-
vienoje teismo apylinkėje —
iki 75 liaudies tarėjų. Iš vi-
so respublikoje išrinkta 8-
925 žmonės, jų tarpe yra
kolūkiečių, darbininkų, tar-
nautojų, mokslo, kultūros
ir meno veikėjų. Mūsų
konstitucija suteikė moterims
lygias su vyrais teises
visame šalies visuomeniame,
politiniame ir ūkiniame
gyvenime. Naujai išrinktu-
jų liaudies tarėjų tarpe Ta-
rybų Lietuvoje moterys su-
daro 35%, o liaudies teisė-
jų tarpe — 19,3%.

Reikia pažymėti, kad bendra
taisykle, visi liaudies teisė-
jai yra baigę vidurinį
juridinį mokslą. Dauguma
teisėjų suderina teisminę
veiklą su tolesniu mokymu-
si ir įsigija aukštąjį juridi-
inį mokslą neakivaizdiniame
juridiniame institute.

Tarybinio teismo liaudies-
kumą apibūdina tai, kad da-
lyvauti teismo veikloje pri-
trauktos plačiosios darbo
žmonių masės liaudies tar-
ėjų asmenyje. Pagal teis-
mų santvarkos įstatymą
liaudies tarėjai yra pilna-
teisiai teismo nariai. Tary-
binis teismas, teisėjo ir
dviejų tarėjų sudėtyje, na-
grindamas baudžiamas ir
civilines bylas, padaro teis-
mo nuosprendį ar nutarimą
balsų dauguma. Čia pasi-
reiškia teismo proceso
demokratinis pobūdis spren-
džiant bylas.

Liaudies tarėjai dalyvau-
ja teismo posėdžiuose de-
šimt dienų per metus. Jie
teismo darbą įneša di-
delį gyveniminį patyrimą,
įkūnija teismo ryšį su liau-
dimi.

Teismo posėdyje daly-
vaujantieji liaudies tarėjai
darbo užmokestį už tas die-
nas gauna savo darbovie-
tėje.

Keliant kandidatus į liau-
dies teisėjus ir liaudies ta-
rėjus Lietuvos miestuose ir
kaimuose įvyko tūkstančiai
masinių darbininkų ir tar-
nautojų susirinkimų. Įsta-
tymai išreiškia visos liau-

—kolūkiuose, karių — kari-
nėse dalyse. Per tuos susi-
rinkimus darbo žmonės,
išskeldami kandidatus į liau-
dies teisėjus ir tarėjus, su-
sipažindavo su jų praeities
veikla. Tuo būdu, rinkėjai
patys atrinko ir iškelė kan-
didatais geriausius žmones,
turinčius liaudies pasitikė-
jimą. Tai patvirtina rezul-
tatai, pasiekti rinkimuose,
kurie vyko visuotinės, ly-
gios ir tiesioginės rinkimų
teisės pagrindu, slaptai bal-
suojant.

Tarybinio teismo ryšys su
liaudimi pasireiškia ne tik
teisėjų renkamumu ir liau-
dies tarėjų institute, bet
taip pat ir tuo, kad teisė-
jai yra atskaitingi tarybi-
nei visuomenei. Liaudies
teisėjai periodiškai atsikai-
to savo rinkėjams iš savo
darbo ir iš liaudies teismo
darbo.

Tuo būdu, tarybiniai
teisėjai kuo tampriau-
siai yra surišti su liaudi-
mi, jų darbas vyksta liau-
džiai kontroliuojant.

Jei liaudies teisėjai ir
liaudies tarėjai nepatenki-
namai vykdo jiems uždėtas
pareigas, jie rinkėjų gali
būti atšaukti.

Vienas svarbiausių tary-
binų liaudies teisėjų uždavi-
nių — įtraukti plačiasias
darbo žmonių mases į dar-
bą stiprinant socialistinį
teisėtumą, ir kova su tais
neįgiamais reiškiniais, ku-
rie, kaip senos liekanos, dar
aptinkami gyvenime. Visa
tarybinio teismo veikla
skirta tam, kad auklėtų pi-
liečius atsivaidavimo tėvynai
ir socializmo reikalui dva-
sia, tikslaus ir nenukryp-
tamo tarybinų įstatymų
vykdymo, rūpestingos pa-
žiūros į socialistinę nuosa-
vybę, darbo drausmės, są-
žiningos pažiūros į valsty-
bines visuomenines parei-
gas, socialistinio bendrojo
gyvenimo taisyklių gerbimo
dvasia.

Tarybinis teismas yra
laivevas nuo bet kurios viet-
inės ar kitokios itakos. "Tei-
sėjai yra nepriklausomi ir
klauso tik įstatymui" — už-
fiktuota valstybės konstitu-
cijoje. Teismo nepriklau-
somumas ir jo pavaldumas
tik įstatymui tarybų šalyje
yra visiškai realaus pobū-
džio. Tarybiniai įstatymai
gina valstybės, socialistinės
visuomenės interesus, o jų
interesai šalyje yra toly-
gūs. Tarybų valstybės in-
teresai pilnintinai sutampa
su socialistinės visuome-
nės narių interesais. Įsta-
tymai išreiškia visos liau-

dies valią. Tarybinis teis-
mas klauso tik įstatymo,
tuo pačiu jis veikia liaudies
vardu, vykdo liaudies va-
lią.

Tarybinis teismas daly-
vauja kovoje už taiką, sto-
vi Taikos gyvimo įstatymo,
traktuojančio karo propa-
gandą kaip sunkų kriminali-
nį nusikaltimą, sargyboje.

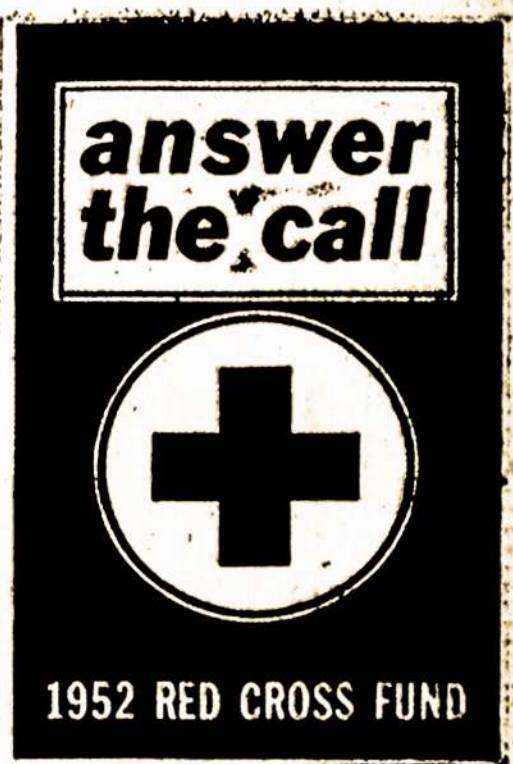
Teisingumą socialistinė-
je valstybėje vykdo vienin-
gas ir lygus visiems pilie-
ciams teismas, nepaisant
piliečių socialinės, turti-
nės ir tarnybinės padėties,
jų nacionalinio ar rasinio
priklausomumo. Tai rei-
škia, kad Tar. Sąjungoje vi-
si teismai veikia pagal vie-
ningus įstatymus, kad teis-
me visiems piliečiams yra
suteiktos lygios procesinės
garantijos, kiekvienas teis-
me gali lygiai ginti savo
teisių, nustatytų visiems ly-
giame įstatyme. Už pada-
rytą nusikaltimą ar teisės
pažeidimą kiekvienas bau-
džiamas pagal visiems vie-
ningai ir lygų įstatymą.

Remdamiesi konstitucijos
nuostatais, tarybiniai teis-
mai nagrinėja bylas teisia-
mojo gimtąja kalba, duoda-
mi vertę. Tarybinis teis-
mas aprūpina kaltinamąjį
gynėju, kurio pareiga — su-
teikti kvalifikuotą juridinę
pagalbą.

Tarybinėje visuomenėje
nėra antagonistinių prieš-
taravimų. Didingieji soci-
alistinės statybos laimėji-
mai TSR Sąjungoje užtikri-
no spartų liaudies gerovės
kilimą. Socialistinė ūkio
sistema suteikė kiekvienam
galimybę darbuotis, nebū-
jant nedarbo. Todėl tary-
binėje šalyje sparčiai ma-

žėja ir išnyksta nusikalti-
mai.

Tarybinėje visuomenėje
nusikalstamumas nėra vi-
suomeninėje santvarkoje
glūdinčių sąlygų rezultatas,
o tik praeitin nuslinkusio
pasaulio liekana. Šis pra-
tiesis palikimas sėkmingai
likviduojamas auklėjant ir
perauklėjant gyven tojus.
Šiame kilniame darbe tary-
binis, tikrai liaudinis teis-
mas vaidina didelį vaidme-
nį.

Order No. 20

To ženklio pasirodymas
spaudoje liudija, kad jau
prasidėjo Amerikos Raud-
onojo Kryžiaus kampanija
sukelti po visą šalį — 85
milijonus dolerių. Iš New
Yorko miesto gyventojų ti-
kisi gauti \$6,700,000.

6,000 mainierių streikas

Lansford, Pa.—6,000 mai-
nierių streikavo per 8 die-
nas, reikalaudami, kad kom-
panija pripažintų sandymo
pirmenybę vienam mainie-
riui, išdirbusiam 29 metus
tos kompanijos kasyklose.

WORCESTERIO LIETUVIAI!

Remkite Modernišką Lietuvišką Vaistinę

IDEAL PHARMACY

29 Kelly Square

Worcester, Mass.

Jeį reikia vaistų, kreipkitės pas registruotą vaistininką,
savininką VYTAUTĄ SKRINSKĄ. Jis išpildo medikališ-
kus daktarų receptus ir patarnauja visokiais sveikatos rei-
kalais. Taipgi, vaistai yra pasiūnčiami per pašta į kitus
miestus. Be to, užlaiko geriausios rūšies kosmetikos, skutii-
mosi reikmenų, knygų, laikraščių, filmų, saldainių, šaltko-
šės, riešutų, cigarų, cigarečių ir skanių gėrimų.

Žmogui Sveikata Yra Didžiausias Jo Turtas

Kas yra gera ir naudinga, žmonės neturėtų pamiršti, tačiau daug-
ma pamiršta švilpos antrašą ir turi klapatą, kol suranda. Už tai, pa-
tys esate kalti. Užsirašykite ir visada turėkite jo antrašą.

Svilpa Išdirba 5 Rūšių Svarbius Motis
ir ant kiekvienos dėžutės yra antrašas.

Taipgi motys yra garsinamos ant radio. Apgaillu tų, kurie toliau
gyvenate ir to radio negalite girdėti. Mano motys bei vaistai gelbsti
visiems žmonėms, be skirtumo odos spalvos ar jų politinių įsitikinimų.
Daugiausia gelbsti tiems, kurie vartoja pagal nurodymų.

Nr. 1. Mat. Svilpas Herb Salve for skin irritation. Šita motis nuo
įvairių odos ligų: nušalimų, išbėrimų (Rash), Sainus, Athletes feet,
nudegimo, susikločijimo žaizdos (ronos), (tik ne vėžio). Kvepianti
Motis, visada pagelbsti. Kaina tik \$1.25.

Nr. 2. Motis nuo paviršutinių skausmų: kojų, rankų, pusiau, spran-
do, šnarių ir muskulų, aštraus kosulio nuo persalimo. Kaina \$1.25.

Nr. 3. Mat. Svilpas Ointment for tooth ache and hardening gums.
Greit pašalina skausmus ir sustiprina gumus. Kaina \$1.25.

Nr. 4. Mat. Svilpas Salve for Itching Skin and Poison Ivy. Šita
motis nuo įvairių niežėjimų odos ar Poison Ivy. Kaina \$1.25.

Nr. 5. Mat. Svilpas New Discovery Salve for Piles, Quick Relief.
Šita motis — vėliausias išradimas kaip pašalinti Piles greitai, ir ne-
reikia pjautyti. Varvančos, ar ne — pagelbės. \$2.50.

Mano motis pagelbės visiems, kurie vartos pagal nurodymą, ant
kokių ligų yra pažymėta. Bet tiem nepagelbės, kurie nenori taikos,
bet nori karo. Čia jau proto liga.

Reikalaujami motių, prisiųskite Money Order ar gerą banko čekį.
Siunčiu ir C. O. D. tiems, kurie prisunčia 30c ekstra pašto stampais
dėl persiuntimo. Adresuokite:

MAT. SVILPA, P. O. BOX 73, STA. A., HARTFORD, CONN.

CHARLES J. ROMAN

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną
ar naktį, greit suteiksime modernišką patarna-
vimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrušta
mūsų šermėnė. Mūsų patarnavimu ir
kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St., Phila., Pa.

Telefonas Poplar 4110

New Yorko ir Apie linkės Žinios

Kviečia dalyvauti protesto mitinge

Graikų Amerikiečių Taryba šaukia masinį susirinkimą balandžio 7 d., Hotel Capitol, 51 St. ir 8th Ave.

Siame mitinge bus reikalaujama sulaukyti žudymą aštuonių Graikijos patrijų, kuriuos Graikijos fašistinė valdžia nusmerkė mirtimi.

Kalbės Paul Robeson, kunigas Wm. Melish ir kiti įžymūs kalbėtojai. Bus ir muzikinė programa.

Sulaikytas egiptietis studentas deportuoti

Ellis Saloje buvo sulaikytas Abdel Moshen Hamouda, Egipto pilietis, mokėsis Kolorado universitete. Skiriamas jis deportuoti. Reikalaujama \$10,000 kaucijos.

Darbininkų Jaunimo Lyga ir Studentų Klubai reikalauja tą studentą išlaisvinti.

Mirė

Jurgis Kalinsky mirė kovo 16 d. Palaidotas kovo 19 d. Buvo 80 metų amžiaus.

Juozas Jagminas mirė kovo 17 d. Palaidotas kovo 22 d. Mirė širdies liga. Buvo 46 metų amžiaus. Paliko nuliūdime brolių kunigą Al. Jagminą ir kitus gimines.

Motiejus Mykolaitis mirė kovo 18 d. Palaidotas kovo 22 d. Paliko dideliame nuliūdime savo žmoną, sūnų, brolių ir kitus gimines.

Muštynėse du jaunuoliai broliai Cosmo ir Frank Russo buvo peiliais subadyti ir Kings County ligoninėn nuvežti.

Brooklynas ir Apylinkė

Visi brooklyniečiai ir iš apylinkės būkite susirinkime kovo-March 28 d., penktadienio vakare. Siame susirinkime pasitarsime ir pasidarysime planus savo darbui dėl sukėlimo \$10,000 fondo Laisvės sustiprinimui.

Susirinkimas bus Liberty Auditorium, 110-06 Atlantic Ave., pradžia 8-ta val. vakare.

Labai svarbu kiekvienam dalyvauti ir padaryti gražią pradžią sukėlimui fondo, sustiprinimui dienraščio Laisvės. Parodykime savo punctualiskumą, stokime į darbą pačioje pradžioje vajuas.

Laisvės Administracija

Sekmadienį matysite komediją "Tetos Turtai"

Tai jau ir čia — sekmadienį, kovo 30, lygiai 3 val. po pietų, Lietuvių Kultūriniam Centre (Auditorijoj), 110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y., įvyksta vaidinimas veikal "Tetos Turtai." Vaidinimą ruošia LMS 3 Apskritis.

Kas gi daugiausia veikia kultūros-meno pakėlimui ir palaikymui, jei ne LMS Apskritis? Mes gerai atsimename LMS festivalius ir tas žavėjantis vasarines mokyklas Olympia Parke (Worcesteryje). Arba imkime paskaitas-prelekcijas. Tik pereitą sekmadienį mes taip daug žinių

gavome iš Mizaros referato apie Leonardą da Vinci. Vien dėl to kiekvieno kultūringo lietuviu yra pareiga lankyti LMS 3 Apskritis ruošiamus pokilius.

Šį kartą LMS Apskritis parkviečia į mūsų Auditoriją Hartfordo vaidintojus, kurie perstays komediją "Tetos Turtai." Laisvės Choro vaidintojai plačiai važinėja į didesnes ir mažesnes kolonijas su šia, daug juoko darančia, komedija. Sekmadienį jie bus pas mus svečiai vaidintojai. Pasitikime juos skaitlingai. Pasakykite ir kitiems apie šį vaidinimą. LMS Komisija

Protestuoja prieš naujus taksus

Amerikos Darbo Partija kviečia publiką protestuoti prieš visokius naujus taksus, taipgi prieš 3 procentų taksus ant visokių pirkinių, taipgi silomus \$60 į metus taksus tiems, kurie naktimis laiko savo automobilius gatvėse.

Uždeda taksus ant arklių lenktynių

Miesto Taryba ir Board of Estimate vienbalsiai nutarė uždėti 15 procentų taksų ant visų mieste esančių arklių lenktynių laukų.

Manoma tuomi sukolektuoti iš arklių lenktynių lankytojų bent \$800,000 į metus.

Pertraukė su unija pasitarimus

Gimbel, Bloomingdale, Namm, Stern ir Saks departmentinių krautuvių atstovai pertraukė per penkis mėnesiusėjusius pasitarimus su unijos atstovais.

Distributive, Processing and Office Workers District 65 viršininkai pasmerkė tokį departmentinių krautuvių viršininkų elgesį. Jie reikalauja patenkinti darbininkų reikalavimus.

Tų krautuvių darbininkų susirinkimas yra šaukiamas balandžio 2 d., St. Nicholas Arena. Tada bus nusitarta, kokių žygių imtis prieš tas krautuves. Atrodo, unija ruošiasi streikui.

Mini Iz. Amerio 71-ą gimtadienį

Komunistų Partijos valstijinis komitetas pasveikino Izraelį Amerį su jo 71-mu gimtadieniu. Prineša, jog jis pašventė visą savo gyvenimą kovose už darbininkų reikalus.

Siuo metu I. Ameris yra ligonis. Nepaisant to, jis yra persekiojamas ir kaltinamas suokalbyste jėga nuverstui Amerikos valdžiai. Jis yra vienas tų 17 komunistų vadų, kurie yra po areštu ir laukia teismo.

Reikalauja naujo Rosenbergam teismo

Šiandien tūkstančiai amerikiečių laisvais, telefonais ir kitokiais būdais ragina generalį prokurorą ir Justicijos Departamento viršininkus persvarstyti Julius ir Ethel Rosenbergu bylą.

Jie yra nuteisti mirtimi ir dabar randasi Sing Sing kalėjimo mirties kambaryje. Apkaltinti už perleidimą svarbių karinių žinių Sovietų Sąjungai pereinotojo karo metu.

Teisia žmoną už policisto užmušimą

Bronxo Apskritis Teismas gradėjo teist Margaret Osborne, kuri prisipažino nušovusi savo vyrą policistą Lloyd pereitų metų gruodžio 29 d.

Ji tvirtina nušovusi jį todėl, kad jis atlikęs su ja nenatūralų lytinį aktą ir taipgi grąšinęs ją pamesti.

"Bile vyras, kuris taip moteriai padarytų, kaip jis padarė, neturi teisės gyventi," ji teismui pareiškė.

Aido Choras

Aido Choro pamokos bus penktadienį, kovo 28, Liberty Auditorijos muzikos kambaryje. Pradžia 8 val. vakare.

Visi choristai ir choristės kviečiami laiku pribūti. Turime daug darbo, kad geriau pasiruošus mūsų choro jubiliejiniam parengimui, kuris įvyks gegužės 4 d.

Choro pirm.

Pavogtas trokas, degtinės pilnas

Kas tai pavogė troką, kuriame buvo 483 degtinės keičiai \$40,000 vertės. Vėliau tas trokas buvo surastas, bet pusė degtinės jau buvo išvogta.

Norman Tallentire paskirtas deportuoti

Norman Tallentire buvo areštuotas liepos 25, 1951 m. Buvo padėtas po \$5,000 kaucija, kuri vėliau sumažinta iki \$3,500.

Siomis dienomis jis gavo pranešimą, kad jis nuskirtas deportuoti į Angliją, kurioje jis gimė 1886 metais.

Vito Marcanonio gina jį. Apeliacija paduota į Imigracijos Departmentą.

Norman Tallentire atvyko į Kanadą 1907 metais. Jis įstojo į karpenderių uniją ir dalyvavo kovose. 1912 metais jis buvo karpenderių streiko vadas.

1914 metais jis atvyko į Jungtines Valstijas ir nuo to laiko pastoviai čia gyvena. Visą savo laiką jis pašventė darbininkų reikalams, kaip unijų organizatorius, persekiojamųjų darbininkų gynėjas.

1941 metais jis buvo sunaikiai sužeistas, 1948 metais gavo širdies ataką. Dabar jis, turėdamas 65 metus amžiaus, jau nebegali taip aktyviai veikime dalyvauti, kaip kad seniau dalyvaudavo. Bet vistiek jis yra veiklus Amerikos Darbo Partijoje ir kitose organizacijose.

Yra sudarytas jam ginti komitetas, kuris dabar prašo finansinės paramos. Parama galima siųsti komiteto sekretorei Molly Tallentire, 178 Thompson St., New York, N.Y.

Septynias mylias vijosi va gilius

Policija vijosi pavogtą automobilį septynias mylias, bet vis tiek pasigavo. Jaunuoliai Gino Caparelli ir Wm. Gallagher prisipažino automobilį pavogę. Jie laukia teismo.

Brooklyno gatvėmis jie važiavo po 70 mylių į valandą, bet vis tiek nepabėgo. Policijos švėiai juos sulaukė.

Kaltinami jie ne tik automobilius pavogime, bet ir policisto apmušime.

Nubaudė už laikymą blogų šaldytuvų

Irving Zelkowitz municipalio teismo buvo nubaustas pasimokėti \$500. Jam bausmė uždėta už apartamentuose laikymą blogų gazuinių šaldytuvų.

Savo namo 24 apartamentuose jis turėjo gazuinius šaldytuvus. Tąli jų buvo taip blogi, kad jie apnuodijo dujomis keturis rendanininkus. Pasirodė, kad visi tie šaldytuvai yra blogoje padėtyje.

Ruošiasi streikui

Kings County Lighting Co. darbininkai grąšina streiku, jeigu jų reikalavimai nebus patenkinti. Tai paliestų pusę milijono kostumerių.

CIO Utility Workers Union viršininkai tariasi su kompanijos viršininkais jau nuo pereitų metų gruodžio 21 d. Bet vis be pasekmių. Kompanija sutinka pakelti tik 7 centus į valandą.

Arthur Cooper prisipažino teisme, kad jis per 14 metų užsiėmė narkotikais, pardavinėjo juos. Gavo už tai 10 metų kalėjimo.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

105 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiams reikmenys, įvairūs daiktai, ligonių kambarių reikmenys — už griežtai žemas kainas.

Receipty Specialist:
MAX PEIST, Ph. G.
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6288

REIKALAVIMAI

REIKALINGA STENOGRAFE

Reikalinga stenografe dirbti Real Estate ir Insurance ofise. Geros valandos ir gera alga.

ORMAN & MICHELSON
111-15 Jamaica Avenue,
Richmond Hill, N. Y.
Tel. Virginia 9-0842.
(62-64)

PARDAVIMAI

ROMAI IR RAKANDAI

Parsiduoda rakandai ir yra labai geri romai gyvūnams. Savininkas turi apiešti miestą ir turi greit parduoti. Kreipkitės: 29 Eo. 3rd St., Brooklyn, N. Y. (ant pirmų lubų).
(62-64)

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N. Y.

Klubiečių Dėmesiu!
S. m. kovo 28 d. (penktadienį) įvyks Biznio Skyriaus pusmetinis susirinkimas, klubo patalpose, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Visi Board Direktoriai, bet nariai kviečiami susirinkime dalyvauti. Pradžia 8 val. vak. — Biznio Sekr.
(61-62)

SCRANTON, PA.

LLD 39 kuopos susirinkimas atsi-bus kovo 30 d., 2:30 v. po pietų, pas drauge E. Geležauskiene, 1210

Blair Ave. Visi nariai dalyvaudite, nes gausite Draugijos išleista knygą "Sveikatos Šaltinis." Ir kurie dar neužsimokėjote duoklių už šiuos metus, galėsite užsimokėti. Kviesčia Valdyba.
(61-62)

RIDGEWOOD, N. Y.

LDS 103 kp. susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 1 d., 8 val. vakare. Šlapio ir Vaigino salėje, 147 Thamos St., Brooklyn, N. Y. Skaitlingai dalyvaudite siame susirinkime ir aiskiai pažūrėkite savo mokesčių knygele, gal jau reikia mokėti, nelaukite, kada būsi spenduoti. — P. Babarskas, prot. sekr.
(62-64)

NEWARK, N. J.

LLD 5 kuopos susirinkimas įvyks ketvirtą su LDS 8 kuopos susirinkimu 1. balandžio 7:30 val. vakare. Jurginėje svetainėje, 140-2 New York Ave. Siame susirinkime bus išduota knyga Sveikatos Šaltinis. Kurį duokles dar nemokėtos už šiuos metus, malonėkite užsimokėti. Sekr. V. J. K.
(62-64)

BROOKLYN, N. Y.

LDS 1 kp. susirinkimas įvyks antradienį, balandžio 1 d. A. L. P. Kl. Svetainėje, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 v. v. Nariai prašomi atsilankyti skaitlingai. Taipgi pasižūrėkite į mokesčių knygetes, kad nesuspėduotumėt. Nepamirškite pasirūpinti ir naujų narių prirašymui į mūsų kuopą.
Prot. Sekr.
(62-64)

KASDIEN KARSTI PIETŲ PAS

CHARLES VIGŪNAS

284 SCHOLES STREET
BROOKLYN, N. Y.

Taipgi puikus pasirinkimas

LIKERIŲ, VYNO ir ALAUS

Telefonas: HYacinth 7-9677

VISOKIAIS

APDRAUDOS REIKALAI

Kreipkitės pas lietuvius

ORMAN & MICHELSON

Gausite pilniausį, sąžinišką patarnavimą. Mes patikrinsime ar esate tinkamai aprūpinti apdrauda, ar jūsų apdrauga galuoja. Taip pat parūpiname tokios apdraudos, kokios jums reikia tinkamai apsaugojimui jūsų nuosavybės, namo, biznio, automobilio, ir tt... Mes taipgi atnaujiname išsibaigusią apdraudą. Pildome income tax blankas.

Pardudame visokius namus visose miesto dalyse

111-15 JAMAICA AVE., RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonai: Virginia 9-0842 ir Virginia 7-4111

PETRAS KAPISKAS

IR
VINCAS SODAITIS

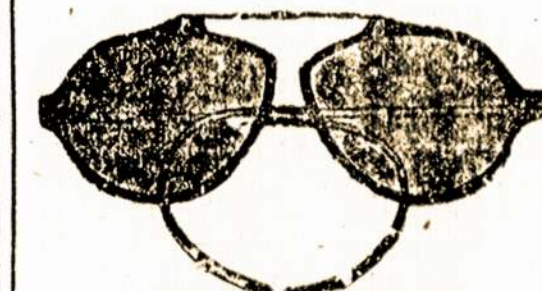
Pertvarkė ir pagerino savo

BAR & GRILL

32 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

Telephone EVERgreen 4-8174

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME
AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Matthew A.

BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ
DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MAarket 2-5172

TONY'S

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS
Savininkas

306 UNION AVENUE
Gera! Patyrę Barberiai

Dr. A. Petrika

DANTŲ GYDYTOJAS

221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVERgreen 7-6868

VALANDOS:
9-12 ryte: 1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta

K-O-M-E-D-I-J-A

Tetos Turtai

Stato Scenoje

L.M.S. III APSKRITIS

Sekmadienį, Kovo 30 March

1952

Vaidinimas prasidės lygiai 3:30 po pietų

Liberty Auditorium

110-06 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

"Tetos Turtai" yra nauja 3 aktų komedija. Ją susimokino Laisvės Choro vaidintojų grupė ir jau vaidino Hartforde. Komedija yra gyva, juokinga. Laisvės Choro vaidintojai pakviesti ją suvaidinti Brooklyno lietuviams.

Auditorijos durys atdaros 2 val.

Vaidinimo pradžia lygiai 3:30 popiet

Brooklyno ir apylinkės lietuvius kviečiame būti salėje laiku. — Įžanga įskaitant taksus \$1.25.

LMS III APSKRITIS

Deborah Kerr, Abraham Sofaer ir Robert Taylor garsios filmos "Quo Vadis" scenoje. Ši filma dabar rodoma Manhattano Astor Teatre. Sveturgimių Spaudos Filmų Kričių Ratelis pripažino šią filmą geriausią 1951 metais.